X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Edukacji i Nauki

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, SAMORZĄDOWYMI I ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI (NR 6)

z dnia 10 października 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Edukacji i Nauki

– podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi i związkami zawodowymi (nr 6)

10 października 2024 r.

Podkomisja stała do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi i związkami zawodowymi, obradująca pod przewodnictwem poseł **Żanety Cwaliny-Śliwowskiej (Polska2050-TD),** przewodniczącej podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– dyskusja nad rolą organizacji pozarządowych w systemie edukacji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Paulina Piechna-Więckiewicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Maj** zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Waldemar Zbytek** prezes Zarządu Warszawskiego Instytutu Bankowości wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Wojciechowski** wiceprzewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność", skarbnik Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność", **hm. Bartosz Bednarczyk** zastępca naczelniczki Związku Harcerstwa Polskiego ds. relacji zewnętrznych, **hm. Anna Malinowska** sekretarz generalna Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej, **Michał Szymanderski-Pastryk** przedstawiciel Sieci Organizacji Społecznych dla Edukacji, **Maria Kotowska** sekretarz Krajowego Forum Oświaty Niepublicznej, **Anna Sobala-Zbroszczyk** członek Zarządu Głównego Społecznego Towarzystwa Oświatowego, **Alicja Szatkowska** prezes Milickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, **Iga Kazimierczyk** prezeska Fundacji „Przestrzeń dla Edukacji", **Iga Kamocka** członek Zarządu Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, **Krzysztof Peda** prezes Zarządu Stowarzyszenia na rzecz Równego Dostępu do Kształcenia „Twoje Nowe Możliwości", **Michał Cieśla** rzecznik prasowy Fundacji Szkoła w Chmurze, **Alina Kozińska-Bałdyga** prezeska Zarządu Federacji Inicjatyw Oświatowych oraz **Agnieszka Niedźwiedzka** ekspertka w Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Witam serdecznie państwa, którzy przyjęli zaproszenie na dzisiejsze posiedzenie podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi, związkami zawodowymi. Przepraszam za opóźnienie rozpoczęcia prac Komisji związane z głosowaniami na sali plenarnej.

Otwieram posiedzenie. Stwierdzam kworum.

Chciałabym przywitać serdecznie osoby przybyłe na dzisiejsze posiedzenie, przede wszystkim, panią podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Paulinę Piechnę-Więckiewicz. Witam radczynię w Departamencie Wychowania i Profilaktyki MEN panią Krystynę Kiernozek, asystenta politycznego gabinetu MEN pana Wojciecha Sawoniewicza, zastępcę dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – pani Małgorzata Maj, głównego specjalistę w Biurze Rzecznika Praw Dziecka – pani Anna Kryniecka-Piotrak, członka Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność" pana Krzysztofa Wojciechowskiego, sekretarza Krajowego Forum Oświaty Niepublicznej panią Marię Kotowską, panią Alicję Szatkowską, prezes Milickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, panią Annę Sobalę-Zbroszczyk,

członka Społecznego Towarzystwa Oświatowego, pana Krzysztofa Pedę, Stowarzyszenie Twoje Nowe Możliwości, pana Michała Szymanderskiego-Pastryka, SOS dla Edukacji, panią Agnieszkę Niedźwiecką, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, pana Waldemara Zbytka, Warszawski Instytut Bankowości, pana Michała Cieślę, Szkoła w Chmurze, panią Igę Kamocką, Fundacja Schumana – przepraszam, to w wyniku tego, że nie przeczytałam, po prostu nie przygotowałam się wcześniej – panią Igę Kazimierczyk, Fundacja „Przestrzeń dla edukacji", panią Alinę Kozińską-Bałdygę, Federacja Inicjatyw Oświatowych, oraz przedstawicieli ZHR – panią Annę Malinowską i pana Bartosza Bednarczyka.

Dzisiejszy porządek posiedzenia obejmuje: dyskusję nad rolą organizacji pozarządowych w systemie edukacji – to jest punkt pierwszy; punkt drugi obejmuje ustalenie harmonogramu prac podkomisji. Ten punkt będzie już dotyczył członków Komisji, ale jeżeli państwo przybyli goście chcieliby zasugerować jakiś temat, którym podkomisja miałaby się zająć, to bardzo chętnie. Jesteśmy otwarci jak najbardziej na propozycje.

Proszę o zabranie głosu panią Paulinę Piechnę-Więckiewicz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Paulina Piechna-Więckiewicz:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni zebrani, zebrane, pani przewodnicząca słusznie zauważyła, i tak się umówiłyśmy, że najważniejszy jest głos państwa, w związku z czym ja ograniczę się do minimalnej informacji z naszej strony. Nie będę też może opowiadać oczywistości – poza jedną, że rola organizacji pozarządowych również w systemie oświaty jest bardzo ważna i wsparcie organizacji pozarządowych dla systemu oświaty. Praca – bo tak należy to nazwać – organizacji pozarządowych w systemie oświaty dla każdego ministerstwa, również dla naszego, jest kluczowa, bo wspomaga nas w realizowaniu polityki, kierunków działalności ministerstwa.

Dlatego też zdecydowaliśmy się powołać… pani ministra zdecydowała się powołać zespół do spraw organizacji pozarządowych i muszę powiedzieć, że on nie jest tylko do tego, żeby monitorować wspólnie nasze prace. Chociaż na pewno też, ponieważ mam zaszczyt być jego wiceprzewodniczącą. Będziemy też państwa prosić o to, żebyśmy wspólnie też zrobili taki przegląd różnego rodzaju inicjatyw – od tych nie mniej ważnych, ale może najmniejszych, z zasięgiem lokalnym, do tych ogólnokrajowych. Chciałabym… to też już zapowiadam, że będziemy państwa prosić o współpracę w tym zakresie, ale zespół do spraw organizacji pozarządowych ma na celu rzeczywiście konsultacje i prace nad wszystkimi obszarami działalności Ministerstwa Edukacji Narodowej. Taki był cel powołania zespołu. Jesteśmy na etapie przygotowywania i wspólnie, mam nadzieję, ustalimy, jakie grupy robocze konkretnie mają być tymi pierwszymi grupami roboczymi, bo oczywiście to jest kwestia tego, jak się w zespole umówimy.

Też chciałabym od razu zaznaczyć, że w tym zespole jest w tej chwili reprezentowanych 30 organizacji pozarządowych, o różnym profilu działalności. Z uwagi na to, że mieliśmy sygnały, że jest większe zainteresowanie i że ministra też uznała, że warto jeszcze bardziej uróżnorodnić – przepraszam, bo to może nie jest polskie słowo, pozwolę sobie jakoś go użyć – grono tego zespołu, więc ogłosiliśmy nabór ofert na dodatkowe 15 organizacji. Niebawem wyniki. Co nie zmienia faktu, że chciałabym tutaj zadeklarować, pani przewodnicząca, szanowne grono, że ten zespół i to już na pierwszym posiedzeniu, które się odbyło – padło to zobowiązanie – ma za zadanie pracować ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi, które funkcjonują w systemie edukacji. To znaczy, on nie będzie się zamykał tylko na grono tych 45 docelowo organizacji, które będą funkcjonować, ale mamy taką nadzieję, że kiedy wyłonimy już grupy robocze, to tematycznie będziemy dopraszać organizacje pozarządowe i również będziemy konsultować i budować różne strategie w ramach konsultacji publicznych, eksperckich. To jest, jakby, ambicja tego zespołu.

Ale też chciałabym powiedzieć, że z częścią państwa przecież się znam, lepiej bądź gorzej. Stanowią państwo również części zespołów dedykowanych konkretnym szczególnym kwestiom związanym czy, np., kwestii – patrzę tutaj – związanej z dziećmi uchodźczymi i dziećmi z Ukrainy, czy w kontekście Zespołu do spraw praw i obowiązków ucznia. Braliście państwo udział i bierzecie państwo udział w różnego rodzaju konsultacjach czy dotyczących polityki cyfrowej, czy wreszcie w budowaniu obecnie sylwetki

absolwenta. Było też wysłuchanie publiczne dotyczące podstawy programowej projektowanego przedmiotu edukacji zdrowotnej, edukacji obywatelskiej. W związku z tym ta rola organizacji pozarządowych ma nie być skupiona tylko w działaniach w szkołach i we współpracy z ministerstwem w ramach zespołu do spraw organizacji pozarządowych, ale we wszystkich możliwych aktywnościach Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Oprócz patronatów mamy też takie programy jak na przykład ten z Narodowego Programu Zdrowia, gdzie ponad 7 milionów złotych zostało przeznaczone – to jest konkurs dla organizacji pozarządowych – na wspieranie zdrowia psychicznego, dobrostanu psychicznego między innymi. Ten program nazywa się „Zobacz emocje". Niebawem już też wyniki programu dotyczącego doposażenia szkół w środki higieny menstruacyjnej, ale też edukowania w zakresie – bo ten program jest szeroki, takie ma ambicje – zdrowia menstruacyjnego, zarówno, też chciałabym to podkreślić, każdego ucznia i uczennicy, a nie tylko tych osób, które menstruują.

Ostatnim takim programem jest program między innymi dotyczący – tak, chciałabym tutaj odczytać, żeby nie pomylić nazwy – „Edukacja na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego". To jest stricte program dedykowany organizacjom harcerskim. Tutaj jednym z pomysłów było, ze względu na sytuację powodziową również, ponieważ organizacje harcerskie są zaangażowane w pomoc, żeby były zaangażowane również, żeby między innymi udzielały pomocy w zakresie zakupu sprzętu lub narzędzi niezbędnych do usuwania skutków powodzi czy wsparcia psychologicznego.

Nie będę przedłużać. Myślę, że są pytania, są wypowiedzi państwa. Myślę, że na razie tyle chyba. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, pani minister. Otwieram dyskusję.

Czy posłowie chcieliby zabrać głos w tej sprawie z jakimiś pytaniami, ewentualnie sugestiami? Nie widzę zgłoszeń.

Ja, pani minister, chciałabym zapytać o przedmiot „edukacja zdrowotna". Czy zostały tam ujęte sugestie, które też wpływają do mnie ze strony organizacji pacjenckich, jeżeli chodzi o choroby alergiczne. Czyli czy są tam instrukcje zawarte w programie nauczania w przypadku wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego – jak wtedy należy postępować? Czy po prostu ten program zawiera właśnie ten element sytuacji ratowania życia w przypadku wstrząsu anafilaktycznego?

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Jesteśmy w przededniu konsultacji publicznych przedmiotu „edukacja zdrowotna". On porusza rzeczywiście wielorakie kwestie, natomiast jeżeli chodzi stricte o kwestię, którą poruszyła pani przewodnicząca, to te kwestie muszą być ujęte zarówno w edukacji zdrowotnej sensu largo, czyli jakby również w programach dotyczących pierwszej pomocy, ale również, tak jak tutaj obecna ze mną pani radczyni, jako Departament Wychowania i Profilaktyki w ogóle pracujemy nad rozwiązaniami, które byłyby dedykowane uczniom, uczennicom i wspierały rodziców. Ponieważ tak, dochodzą do nas głosy, sygnały o tym, że rodzice nie czują się bezpiecznie w każdej sytuacji, więc to w ogóle jest… Pracujemy nad tym, żeby w ogóle mieć program dedykowany tego rodzaju zdarzeniom niepożądanym… znaczy, zdarzeniom, które po prostu stanowią część życia części naszych dzieci.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dobrze. Teraz mam jeszcze jedno pytanie, jeżeli chodzi właśnie o ten zespół dotyczący organizacji pozarządowych, który powstał przy ministerstwie. Czy ewentualnie jest jeszcze możliwość, żeby organizacje zainteresowane udziałem w pracach zespołu zgłaszały się do państwa?

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Już… do 30 września był nabór ofert i jest on zamknięty. Ostatecznie mamy ponad 70… tak – 77 zgłoszeń, wniosków.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Ale chciałabym wyraźnie jeszcze raz podkreślić, pani przewodnicząca: żadna propozycja nie pozostanie bez odzewu. Tak więc, jak tylko zostaną ustalone grupy robocze, to po prostu też będziemy zbierać informacje od organizacji pozarządowych i dopraszać je w ramach, jakby, przedmiotu działalności tych grup roboczych.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę teraz o zgłaszanie się do dyskusji gości, czyli organizacje. Proszę przedstawić się, jak ktoś zabiera głos, jeszcze raz, jaką organizację reprezentuje.

Proszę bardzo. Pan Waldemar Zbytek, Warszawski Instytut Bankowości.

Prezes Zarządu Warszawskiego Instytutu Bankowości Waldemar Zbytek:

Witam serdecznie. Jeżeli mógłbym prosić. Wiedząc, jaki mamy czas, postaram się bardzo krótko. Jakbym mógł poprosić o prezentację.

Pani przewodnicząca, panie pośle, szanowni państwo, panie i panowie posłowie, dzisiaj mniej w roli prezesa Warszawskiego Instytutu Bankowości, a bardziej przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Roku Edukacji Ekonomicznej – o tym chciałbym powiedzieć.

To, że w systemie edukacji rola organizacji pozarządowych jest istotna, to chyba nikogo na tej sali do tego nie trzeba przekonywać. Ja osobiście miałem kontakt i relacje z systemem oświaty nie tylko jako organizacja pozarządowa, nie tylko jako uczeń – to jest rzecz oczywista, ale również jako: raz – rodzic, dwa – przewodniczący rady rodziców, a potem również przewodniczący rady gminy zajmujący się również oświatą od tej drugiej strony, i wiem, że polskie szkoły bez organizacji pozarządowych działałyby dużo gorzej.

Chciałbym tu przedstawić i zasygnalizować pewien temat, który do tej pory może był mniej istotny, mniej wprowadzany do systemu polskiej oświaty poprzez organizacje pozarządowe, czyli edukacja ekonomiczna.

Mamy taką sytuację, że rok 2024 dzięki porozumieniu tych sześciu organizacji, które państwo widzicie na tym slajdzie, został ogłoszony uchwałą Senatu rokiem edukacji ekonomicznej. Postaram się króciutko. Jeżeli będzie taka chęć z państwa strony, to oczywiście upoważniam Komisję do przekazania tych materiałów.

Po pierwsze, współpraca warunkiem efektywności. To wiemy wszyscy, proszę państwa, jako organizacje pozarządowe. Nie ma takiej instytucji publicznej… ani ministerstwo, ani grupa ministerstw, ani jedna organizacja, ani grupa organizacji nie jest w stanie zrealizować masowych, powszechnych projektów. Należy tutaj współpracować i współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi była i jest kluczowa.

To, że ta wiedza ekonomiczna jest potrzebna również, nie będę o tym powtarzał – to za chwilę w krótkim filmiku. W tle, proszę państwa, roku edukacji ekonomicznej są, po pierwsze, kryzys, a po drugie, reformy sprzed 100 lat, czyli Władysław Grabski, ale również Janusz Korczak – o tym za chwilę, sekundę.

100 lat reform Władysława Grabskiego. Nie będę wchodził też w szczegóły, powiem tylko tyle: oni mieli kłopoty sporo większe niż my – my mieliśmy inflację 18%; oni mieli 33 000%, i sześć miesięcy zajęło Władysławowi Grabskiemu wyprowadzenie Polski na prostą. Polski złoty powstał również 100 lat temu, 100 lat temu powstał Bank Polski, czyli poprzednik Narodowego Banku Polskiego, 100 lat temu powstał Bank Gospodarstwa Krajowego i 100 lat temu została wydana po raz pierwszy mała książeczka Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka”, która – i chciałbym to podkreślić, podziękować jeszcze raz, tutaj w obecności pani minister, pani minister Nowackiej i całemu ministerstwu – dzięki decyzji ministerstwa została wprowadzona do zestawu lektur uzupełniających. Już wiemy – bo to już jest wiedza od prawie tysiąca nauczycieli z całej Polski – że skutecznie zostanie wykorzystana do wdrożenia edukacji ekonomicznej w polskich szkołach, której jest najmniej w szkołach właśnie podstawowych.

Podstawowym celem Roku Edukacji Ekonomicznej jest inspirowanie wszystkich instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, środowiska oświatowego do tego, żeby te elementy edukacji ekonomicznej, finansowej, tak niezbędne nam wszystkim, wdrażać w jak najszerszym zakresie. 11 stycznia 2024 r. – o tym za chwilę będzie więcej – w Senacie odbyło się uroczyste rozpoczęcie Roku Edukacji Ekonomicznej. Do tej pory odbyło się bardzo wiele inicjatyw, sto kilkadziesiąt projektów w całej Polsce, prawie 100 tys. bezpośrednio

uczestniczących dzieci i młodzieży. Kongres Edukacji Finansowej – ponad 80 seminariów, na których była prezentowana inicjatywa i idea roku edukacji i tego, co z rokiem edukacji może się wiązać, i bardzo wiele materiałów prasowych.

Ale co jeszcze przed nami? – bo Rok Edukacji Ekonomicznej kończy się za kilka miesięcy. Wiele jeszcze lokalnych projektów, które się odbędą, wiele lekcji i warsztatów. Bardzo ważna rzecz – możecie państwo w swoich środowiskach, swoich regionach spotkać się z zaproszeniami – już z góry zapraszamy, na stronie Roku Edukacji Ekonomicznej znajdą się szczegółowe informacje – 21 października w Katowicach rozpoczynamy cykl 16 regionalnych konferencji Roku Edukacji Ekonomicznej. Zapraszamy wszystkich od parlamentarzystów, w większości robimy to z marszałkami województw, oczywiście z organizacjami pozarządowymi i ze szkołami.

Proszę państwa, jednym z bardzo ważnych efektów Roku Edukacji Ekonomicznej, poza chociażby wdrożeniem książki Janusza Korczaka do polskich szkół, będzie powołanie i jako organizacje pozarządowe zajmujące się tym tematem przygotowujemy powołanie Krajowego Centrum Edukacji Ekonomicznej, które po zakończeniu Roku Edukacji Ekonomicznej będzie miało kontynuować te idee i to inspirowanie do tych działań.

Bardzo ważne trzy rzeczy, na które chciałbym zwrócić uwagę, to są trzy bardzo ważne projekty publiczne skierowane w celu rozwoju edukacji finansowej i ekonomicznej przedsiębiorczości.

To, po pierwsze, w czerwcu uchwalona przez rząd krajowa strategia edukacji finansowej. To będzie i jest dokument, który będzie fundamentem działań zarówno nas, jako organizacji pozarządowych, szkół, jako instytucji oświatowych, i wielu instytucji publicznych do tego, żeby rozszerzyć zainteresowanie tym tematem.

Wspieranie nauczycieli w nowym przedmiocie „biznes i zarządzanie", który wszedł do polskich szkół, ale nie został jeszcze na tyle dostatecznie dobrze oprzyrządowany, żebyśmy mogli zetknąć się z nauczycielami, którzy powiedzą: „Tak, mamy już wszystko.". Wręcz mamy sytuację odwrotną, więc wspieranie wdrażania tego nowego przedmiotu jest również jednym z fundamentalnych zadań, które chcemy realizować wspólnie z instytucjami pozarządowymi.

I wspieranie wdrażania w polskich szkołach właśnie „Bankructwa małego Dżeka". Powiem tylko taką ciekawostkę. Dwa dni temu pierwszy warsztat – 200 nauczycieli języka polskiego, którzy w większości pierwszy raz zetknęli się, nawet będąc po studiach pedagogicznych, z książką Janusza Korczaka, która w Polsce do lat 70. była częścią systemu oświaty i została wydana w Polsce do początku lat 70. w prawie milionie egzemplarzy. Na szczęście przywracamy – do wszystkich bibliotek szkolnych w Polsce trafią bezpłatne egzemplarze tej książki, tak żeby nauczyciele na różnych przedmiotach mogli ją wdrażać.

Przepraszam, przewinę – jeżeli jest możliwość przekazania tej prezentacji, to nie będę omawiał kilku projektów, które są realizowane, chociażby właśnie w oparciu o książkę Janusza Korczaka „Przygody przedsiębiorczego Dżeka" czy w oparciu o książkę pana profesora Witolda Orłowskiego „Porwani przez ekonomię". To jest ten system i te działania, którymi my, jako organizacje pozarządowe realizujące projekt Roku Edukacji Ekonomicznej, i wiele innych organizacji również jesteśmy w stanie wesprzeć polskich nauczycieli, polskie szkoły, polskie instytucje publiczne również, które powinny się tym zająć, do działań w tym zakresie. A że one są potrzebne, to w Roku Edukacji Ekonomicznej chyba już dzisiaj nie musimy przekonywać.

Proszę państwa, ponieważ obraz mówi dużo więcej niż słowa, więc jeżeli mógłbym poprosić o ten krótki film, a na koniec w związku z apelem pani przewodniczącej pozwolę sobie złożyć jedną propozycję.

Szanowni państwo, z ciekawostek powiem tylko, że pan profesor Balcerowicz poprowadził bardzo ciekawą lekcję dla 9 tys. dzieci – dzieciaków z całej z całej Polski. Proszę państwa, ten film pokazuje, jak ważne są organizacje pozarządowe w ogóle w systemie edukacji. Tutaj mówię oczywiście o tej cząstce, którą zajmujemy się my, ale w każdej dziedzinie w zasadzie taki film moglibyśmy prawdopodobnie zrobić.

I teraz moja prośba i propozycja odpowiedzi na apel pani przewodniczącej. Gdyby była szansa – bo nie chcę zajmować dzisiaj dużo czasu cząsteczką edukacji, jaką jest edukacja ekonomiczna i finansowa – żeby w tym roku w ramach Roku Edukacji Ekonomicznej

zrobić takie posiedzenie właśnie na tej bardzo ważnej podkomisji o edukacji, ale w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi – o finansowaniu działalności działań edukacji ekonomicznej w stosunku do organizacji pozarządowej. Z czym są pewne problemy – o dziwo, nie z pieniędzmi, tylko z ich uruchomieniem. Jeśli byłaby taka szansa, żeby w tym roku zorganizować takie posiedzenie podkomisji. to bylibyśmy bardzo wdzięczni. Mówię to w imieniu całego Komitetu Organizacyjnego Roku Edukacji Ekonomicznej.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Tutaj rzeczywiście na tym przykładzie zobaczyliśmy, jak dużą rolę, przede wszystkim w kreowaniu tych kierunków, mają organizacje pozarządowe. To zjednoczenie rzeczywiście pod patronatem wielu organizacji, także ZHP, ministerstwa daje takie rezultaty wręcz wyznaczania kierunku czy uzupełnienia programu nauczania o te niezbędne elementy. Ponieważ często to państwo, jako organizacje pozarządowe, zwracacie uwagę na braki czy to występujące w programach nauczania, czy to na problemy ogólnie występujące około całej oświaty i całej edukacji.

Zatem tutaj pragnę podkreślić tę bardzo ważną rolę i chciałabym, żeby państwa głos był jak najbardziej słyszalny, także wśród decydentów, którzy ostatecznie decydują o programach nauczania, o kształcie oświaty. W związku z tym też temat dzisiejszego posiedzenia podkomisji, bo chciałabym, żeby państwo po prostu ten głos otrzymali.

I na tym kończąc, też pytam o dalsze państwa wypowiedzi. Kto jeszcze chciałby zabrać głos? To może po kolei. Tylko proszę o przedstawienie się.

Prezeska Fundacji „Przestrzeń dla Edukacji" Iga Kazimierczyk:

Iga Kazimierczyk, Fundacja „Przestrzeń dla Edukacji", ale ja od razu z pytaniem takim już w konkret. Dlatego że w KPRM od jakiegoś czasu, to jest od, chyba, kwietnia albo maja, w biurze ministry do spraw społeczeństwa obywatelskiego działają zespoły robocze. Jeden z tych zespołów roboczych poświęcony jest partycypacji i takiemu wsparciu sektora społecznego. W tym zespole również wyłonił się – ponieważ tam są 42 osoby, ja jestem również członkinią tego zespołu – taki zespół, który ma za zadanie wspierać otoczenie partycypacyjne, ale związane ściśle z edukacją, czyli jakby to leży blisko tego tematu.

Moje pytanie jest bardzo proste: czy jest jakaś przestrzeń, żeby te dwa obszary pracy jakoś się spotkały? To znaczy, żebyśmy, pracując w zespole do spraw partycypacji obywatelskiej, gdzie zasadniczo większość organizacji, które w tym podzespole działa ma jakiś związek z oświatą i z edukacją… czy jest jakaś szansa żebyśmy się z tymi pracami spotkali? To znaczy, my, pracując w zespole, żebyśmy mogli przyjść na posiedzenie Komisji? Albo może ktoś z państwa z prezydium Komisji byłby zachęcony do tego, żeby uczestniczyć w pracach tego zespołu? Ponieważ rzeczywiście organizacji społecznych w Polsce jest bardzo dużo – żeby ta praca nie toczyła się równolegle, tylko jednak zmierzała do tego samego brzegu, żebyście też państwo mieli świadomość tego, co robimy my, jako zespół działający w biurze ministra, ministry do spraw społeczeństwa obywatelskiego.

Tak więc takie pytanie proste: czy widzimy taką przestrzeń, żeby te prace połączyć i czy ja, dzisiaj reprezentując ten zespół, mogłabym wrócić z takim pomysłem do zespołu, że jest komisja, która pracuje z organizacjami społecznymi, i być może taką przestrzeń byśmy jako zespół mieli u państwa?

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Ja myślę, że oczywiście te prace trwają równolegle z tego powodu, że Sejm idzie swoim tokiem prac, KPRM swoim, ministerstwo swoim i rzeczywiście nie unikniemy pewnie takich rozbieżności, jeżeli chodzi o tę pracę. Natomiast tak jak pani słusznie zauważyła, należałoby stworzyć platformę, gdzie w pewnym sensie efekty tych prac się spotkają, będziemy mogli porównać wypracowane efekty. Nie wiem, czy jest z nami pani Małgorzata Maj?

Zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Małgorzata Maj:

Tak, właśnie się zgłaszałam.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

To poproszę o odpowiedź, bo myślę, że pani jest najlepszą osobą, która mogłaby tutaj wskazać tę odpowiedź.

Zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM Małgorzata Maj:

Tak, dzień dobry. Ja właśnie podnoszę grzecznie rączkę, bo chciałabym dołączyć się do tej dyskusji i serdecznie też zaprosić do współpracy. Wiem, że państwo bardzo aktywnie działają, bo ja też zajmuję się komunikowaniem efektów państwa prac.

Pana ministra dzisiaj z nami nie ma – ponieważ jest debata budżetowa, ma inne ważniejsze zadania… nie, nie powiem „ważniejsze" – równie ważne. Nie ma ważniejszych zadań niż edukacja – każda, ekonomiczna również – a debata jest budżetowa. W każdym razie ja oczywiście zapiszę ten postulat, przekażę. Postarajmy się zgrać harmonogramy i kalendarze, tak żeby państwo mogli bywać, być zapraszani na prace tego zespołu przy ministrze Krawczyku, a też żebyśmy my mogli tutaj bywać jako przedstawiciel KPRM i państwo jako przedstawiciele NGO na posiedzeniach Komisji, żeby gdzieś te punkty wspólne znaleźć i iść do przodu. Tak że jak najbardziej jestem za i będziemy wspierać.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję za ten pozytywny głos i mam nadzieję, że rzeczywiście te prace będą mogły już…

Zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM Małgorzata Maj:

Zapisane.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

…tak toczyć się bardziej we współpracy – może tak.

Zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM Małgorzata Maj:

Tak jest.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Zatem tutaj liczymy właśnie na jakieś propozycje, jak to by miało wyglądać.

Czy ktoś z państwa? Jeszcze tam były głosy. Proszę bardzo. Może pani pierwsza.

Prezes Milickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych Alicja Szatkowska:

Ok. Alicja Szatkowska, prezes Milickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych – instytucji i organizacji, która istnieje od 30 lat i zajmuje się wspieraniem osób z niepełnosprawnością od urodzenia po dorosłość.

Dlaczego zaczynam od tego właśnie, że dzieci? Proszę państwa, w oświacie jest coś takiego jak opinia o wczesnym wspomaganiu – mówimy tutaj o dzieciaczkach – które wydaje poradnia, bo dziecko jest z niepełnosprawnością. Jest program WOKRO [wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych] – gdzie niestety, ale z tego, co się zorientowałam, chyba dwie albo trzy organizacje tylko mają podpisaną umowę na to i realizują to jako wiodące ośrodki, a powinny być te ośrodki w każdym powiecie.

I jaki ja widzę problem? O ile co do szkół, są szkoły specjalne, zaczęło się nauczanie włączające, które mocno kuleje. Ale kwestia wsparcia od strony edukacji tych małych dzieci, czyli mówię tutaj o żłobkach i o przedszkolu. Ja jestem reprezentantem najmniejszego powiatu w Polsce, ale do naszej organizacji na diagnozę i terapię przyjeżdżają dzieci z 21 gmin. To oznacza, jak musi być fatalnie. I robi to właśnie organizacja pozarządowa, bo kto ma zrobić? Kto przebada te małe dzieciaki, kto przyjmie dzieci, diagnozując dzieci z autyzmem – a to już półtoraroczne, a to już trzeba by było, żeby te mamy mogły wrócić na rynek pracy, a brakuje przedszkoli, żłobków terapeutycznych, żłobków integracyjno-terapeutycznych, żeby to społeczeństwo mogło funkcjonować, tak jak powinno.

Zwracam bardzo mocno uwagę na tę wczesną diagnozę i terapię, chociażby dlatego, że przez te 30 lat są takie dzieci, które do nas trafiały, gdzie diagnoza w szpitalu była, że nic nie można już zrobić z tym dzieckiem – a te dzieci chodzą dzisiaj do szkół masowych, ponieważ od samego początku, bo zaraz po diagnozie, była pełna terapia. W żłobkach jest taki dziwny trend, że jeżeli już się pojawi diagnoza i dziecko powinno mieć terapię, to żłobki umywają ręce, i w tym momencie na całą terapię rodzic jeździ do tego typu placówek jak nasza.

Dalej, w momencie, kiedy są przedszkola – ja już to sprawdziłam – ponieważ przedszkole jest zadaniem własnym samorządu, to samorządy tworzą w przedszkolach grupy 25-osobowe i mówią wprost: „Ale my nie mamy miejsca dla tych dzieci, które mają opinie o wczesnym wspomaganiu; ale my nie mamy miejsca na terapię". Ja już zaczęłam

sprawdzać budynki, bo tak obiecałam pani minister od edukacji włączającej, że ja już zobaczę, co takiego się dzieje, że albo organizacje pozarządowe, albo nikt. A przecież to jest szansa dla tych dzieci. I to, że my wykonujemy, i myślę, że w całej Polsce tak wykonują te organizacje pozarządowe, to ciągle mi brakuje takiego przekonania w samorządach.

Ponieważ jeszcze raz podkreślam: my już w tej chwili po raz pierwszy stwierdziliśmy, że już nie jesteśmy w stanie przyjąć dzieci do grup integracyjnych, a samorząd, tak jak mówię – 25-osobowe. Ja wiem, że oni to obliczają od strony ekonomicznej, ponieważ ja przez prawie 20 lat byłam też radną w gminie, więc wiem, jak ten mechanizm wygląda. Wiadomo, że jeżeli tyle kosztuje dziecko w publicznym przedszkolu, to taką samą kwotę trzeba przekazać do niepublicznego przedszkola, więc się robi wszystko, żeby było jak najtaniej – 25 dzieciaczków, faktycznie nie trzeba… Nie, przepraszam, na 360 dzieci, które, powiedzmy, ma przedszkole samorządowe, zatrudnia aż na pół etatu psychologa i aż na pół etatu logopedę…

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Przepraszam, na chwileczkę przerwę, ponieważ pani minister za chwileczkę będzie musiała wyjść, a chciałbym, żeby odpowiedziała też na pytania innych osób. Rozumiem, że pani tutaj jest w stałym kontakcie z panią minister Ziętką w tej sprawie?

Prezes MSPDiON Alicja Szatkowska:

Powiem tak, staram się być w stałym kontakcie. Ale ja zwracam uwagę na to, że jeżeli nie da się większej szansy, to naprawdę dla tych dzieciaków to będzie…

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Ok, to może szybko odpowiem.

Prezes MSPDiON Alicja Szatkowska:

Tak.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Po pierwsze, rzeczywiście wiceminister Ziętka odpowiada za edukację włączającą, więc trzeba być z nią w stałym kontakcie.

Po drugie, to są, myślę, trochę bardziej skomplikowane kwestie niż na odpowiedź dzisiaj, bo dotyczą również kwestii związanych z samorządami, które mają autonomiczną pozycję w finansowaniu i w przestrzeni konstytucji polskiej, w związku z czym, myślę, że my tutaj tego w tej chwili i tak nie rozstrzygniemy. Ale po prostu bądźmy w kontakcie, bo to nie są, myślę, kwestie na dzisiejsze posiedzenie Komisji – mówiąc tak…

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że kontakt jest do pani minister.

Tam jeszcze pan się zgłaszał, przy środkowym stole. Proszę teraz. proszę się przedstawić i bardzo proszę takie zwięzłe pytania, na które pani minister mogłaby…

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Od razu tak...

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

…odpowiedzieć…

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Pani przewodnicząca…

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

…bo za chwileczkę pani minister z nami już nie będzie.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

…chciałabym od razu się usprawiedliwić – jest Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego i 20 minut temu rozpoczęło się posiedzenie zespołu parlamentarnego, na którym są prezentowane ważne zmiany dotyczące dzieci i młodzieży, i ja po prostu muszę tam też być. I to jest ta kwestia. A głosowania niestety nam wszystko poprzesuwały.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia na rzecz Równego Dostępu do Kształcenia „Twoje Nowe Możliwości" Krzysztof Peda:

Moje nazwisko Krzysztof Peda, reprezentuję ekspercką organizację – stowarzyszenie Twoje Nowe Możliwości. Zajmujemy się wspieraniem dostępności edukacji dla młodych osób z niepełnosprawnościami.

Chciałbym zainteresować panią minister i zadać pytanie dotyczące koordynacji działań związanych z przygotowaniem osób kończących system edukacji z niepełnosprawnościami do dalszej edukacji. To w pewnym sensie nie jest typowa edukacja włączająca, ponieważ przy edukacji włączającej przede wszystkim skupiamy się na małych dzieciaczkach, na tych działaniach terapeutycznych, natomiast mamy grupę osób, które są w miarę dobrze funkcjonujące i mające ogromne szanse na samodzielność ekonomiczną, na przykład przede wszystkim poprzez kontynuację nauki na studiach.

Tutaj efekt ekonomiczny tej kontynuacji nauki jest gigantyczny. To, z czym się borykamy jako państwo, to z niskim poziomem aktywności ekonomicznej osób z niepełnosprawnościami. Jak w przypadku generalnie osób z niepełnosprawnościami to jest trzydzieści parę procent, tak osoby, które są z niepełnosprawnościami, a skończyły studia, to jest ponad 80% – co potwierdzają badania Instytutu Badań Edukacyjnych, więc to są wiarygodne źródła. Natomiast cały czas brakuje – przynajmniej ja ze swojej strony nie widzę – zaangażowania resortów w skoordynowanie tutaj działań i z resortem szkolnictwa wyższego i z resortem odpowiedzialnym za sprawy społeczne. Na przykład w tym roku PFRON [Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych] uruchomił taki dość duży program „Maturzysta" wspierający osoby z niepełnosprawnościami kończące szkoły średnie w kontynuacji nauki i znalezieniu studiów, i w pracach nad tym programem brakowało jakiegokolwiek przedstawiciela resortu edukacji. To jest może nieduży program, bo taki pilotaż na 10 milionów złotych, ale jednak warto, aby efekty tutaj wypracowane były wdrożone.

I pytanie: czy jest otwartość ze strony resortu, aby zająć się tym obszarem przejścia pomiędzy szkołami średnimi a studiami dla osób z niepełnosprawnościami? Ponieważ wydaje mi się, że to nie do końca jest to, czym zajmują się jednostki w resorcie odpowiedzialne za edukację włączającą, bo jednak tam jest ten fokus na wcześniejszych etapach.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Ja myślę, że ambicją każdego państwa powinno być sprzęganie polityk, w tym przejście drogi dziecka od momentu, a właściwie jeszcze w momencie prenatalnym, mówię o opiece nad kobietą w ciąży, przez wspomniane już przez panią między innymi kwestie polityki społecznej, żłobków, potem przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, dalszego kształcenia, kształcenia ustawicznego. I w ogóle zniesienia takiej idei, która się gdzieś często pojawia, że dziecko 29 września ma 17 lat i jest dzieckiem, a dzień później kończy 18 i nagle ma się stać odpowiedzialnym dorosłym, zarabiającym na siebie i pozbawionym wielu różnych instrumentów, które jeszcze dzień wcześniej były dostępne.

Sprawdzę, jak było z kwestią zaproszenia nas do tego zespołu. Ja bardzo chwalę, uważam, że to jest bardzo szczytne, że wszystkie resorty zajmują się edukacją w swoim zakresie. Być może nie zawsze przepływ informacji jest skuteczny, ale nad tym też pracujemy. My się często dobijamy do różnych drzwi i przypominamy o tym, że trzeba o nas pamiętać.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo i proszę – tutaj pan się zgłaszał.

Przedstawiciel Sieci Organizacji Społecznych dla Edukacji Michał Szymanderski-Pastryk:

Dzień dobry. Michał Szymanderski-Pastryk, SOS dla Edukacji.

Tutaj pani minister wspomniała o bardzo ważnej rzeczy – o tym, że mamy trochę ten podział na tę właśnie stronę taką strategiczną tworzenia polityk publicznych przez organizacje pozarządowe, jak również właśnie te działające po prostu w szkołach i w placówkach światowych. Chciałbym o tym pierwszym, ponieważ aktualnie MEN, IBE prowadzą prace nad profilem absolwenta. I to nas bardzo cieszy. Bardzo nas cieszy sposób włączania organizacji – tego, że zostało zlecone organizacji społecznej prowadzenie tych całych konsultacji, czyli Fundacji Stocznia.

Jednocześnie niepokoi nas czas, w jakim to jest robione. Ponieważ dobrze wiemy, że jeżeli polityki publiczne mają być trwałe, jeżeli mają nie być wywracane co kadencję przez kolejnych rządzących, to one muszą być tworzone przy możliwie szerokim poparciu społecznym. PiS wprowadził taki… może nie tyle wprowadził, tylko na pewno wzmocnił, taki paradygmat polegający na tym, że właśnie ciągniemy, ile się da do wyborów, powodujemy jak najwięcej zmian, a potem próbujemy, może się uda utrzymać chociaż część z nich. Mamy obawę, że profil absolwenta i idące za tym zmiany podstawy programowej są tworzone dość naprędce, przez to strona społeczna nie ma dostatecznie dużo czasu, żeby się włączyć w te działania.

Oczywiście mamy też tutaj nadzieje związane właśnie z tym zespołem, o którym tu wspominała pani minister, działającym przy Ministerstwie Edukacji Narodowej. I pytanie jest takie: czy w ogóle planują państwo może w jakiś sposób wydłużyć ten proces, czy rzeczywiście teraz te konsultacje mają być w ciągu w zasadzie miesiąca zamknięte?

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Po pierwsze, mamy taki zwyczaj w ministerstwie, że pracujemy w określonych departamentach, więc to pytanie, myślę, że należy skierować do pani minister Katarzyny Lubnauer, gdyż to ona odpowiada za podstawę programową. Mówię o pytaniu dotyczącym możliwości ewentualnego przedłużenia procesu konsultacji.

Druga kwestia. Założeniem budowania sylwetki absolwenta/absolwentki było to, żeby właśnie przy budowaniu podstaw programowych czy dla szkoły podstawowej, czy dla szkół ponadpodstawowych właśnie mieć podstawy dzięki pracy ekspertów, ekspertek i konsultacjom – żeby rzeczywiście jak najszersza rzesza osób miała realny wpływ na to, jak te podstawy programowe będą wyglądały. Myślę, że chcemy i deklarujemy współpracę na różnych polach. Spływają do nas też uwagi poza, jakby, procesem oficjalnych konsultacji czy konsultacji teraz organizowanych przez wspomnianą Stocznię. To też jest tak – o czym państwa zapewniam – że u nas nie ma zamkniętych kopert, które nie są otwierane, tylko każdy list i każda uwaga, przesłana również trochę równolegle do procesów oficjalnych, jest czytana przez departamenty. Myślę, że mogę to spokojnie powiedzieć również w imieniu ministry Lubnauer. Tak że konkretnie, jeśli chodzi o ewentualną możliwość przedłużenia procesu konsultacji, to już do minister Lubnauer.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Dorota Łoboda (KO):

To ja tylko chciałabym powiedzieć, że na posiedzeniu mojej podkomisji do spraw jakości kształcenia i wychowania w przyszłym tygodniu będziemy rozmawiać o profilu absolwenta i absolwentki przedszkola. Na pewno będą przedstawiciele IBE, Stoczni, więc serdecznie zapraszam, bo tam będzie można te pytania zadać.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Tam jeszcze na końcu stołu. Państwo parlamentarzyści mają pierwszeństwo, proszę.

Poseł Dorota Olko (Lewica):

Ja przepraszam też, bo będę musiała wyjść za chwilę, a chciałabym się z kolei odnieść do tego poprzedniego głosu. Myślę, że ta kwestia przejścia absolwentów między szkołą średnią a poziomem studiów to jest temat też na posiedzenie podkomisji nauki i szkolnictwa wyższego, więc jak tylko będziemy planować kolejne posiedzenia, kolejną część planu prac, to ja bym do tego tematu wróciła. Myślę, że to warto się nad tym pochylić też na naszym poziomie sejmowym. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję. Teraz przechodzimy tutaj, na tę stronę sali. Proszę po kolei państwa o zabranie głosu.

Rzecznik prasowy Fundacji Szkoła w Chmurze Michał Cieśla:

Pani przewodnicząca, szanowni posłowie, Michał Cieśla, Fundacja Szkoła w Chmurze.

W Światowym Dniu Zdrowia Psychicznego: super, że jesteście, super, że jesteśmy. Bardzo się cieszę, że organizacje pozarządowe są reprezentowane. Dlatego, że organizacje

pozarządowe mają realny wpływ na dobrostan dzieci i młodzieży, na inspiracje i na rozwój. I my, jako Fundacja Szkoła w Chmurze, chcemy wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego, ale także bardzo konkretnie, bo przez projekt szkoły w chmurze, czyli wspierania edukacji domowej. Widzimy wiele obszarów, w których ta współpraca jest potrzebna.

Chciałbym tutaj poprosić, być może, o taką pomoc, bo do momentu, kiedy w resorcie edukacji za współpracę z przedstawicielami edukacji domowej była odpowiedzialna pani minister Izabela Ziętka, ten dialog był i nie było nieporozumień, a w momencie, kiedy doszło do pewnych zmian organizacyjnych i wiem, że już pani minister nie zajmuje się tą kwestią, to pojawiły się jakieś takie formy nieporozumień, które były rozdmuchiwane poprzez media, a bardzo chętnie byśmy tłumaczyli to wprost, czy we współpracy z ministerstwem, czy państwem posłami, o tym, jak można poprawiać edukację.

Ponieważ dużą wartością współpracy z panią minister Ziętką było to, że edukacja domowa i Szkoła w Chmurze, jako największy organizator edukacji domowej w Polsce, została uznana jako element systemu i uzupełnienie tego systemu. I rzeczywiście tak jest. My nie chcemy być alternatywą dla każdego, tylko być wyborem – pierwszym wyborem, a nie ostatnią deską ratunku. Bardzo nam zależy na dialogu, na wyjaśnianiu kwestii, które być może budzą jakiekolwiek wątpliwości. Deklarujemy naszą pełną otwartość do współpracy i być może właśnie ta Komisja, może jakaś inna w ramach zespołu Komisji Edukacji i Nauki byłaby dobra, żeby właśnie o tych różnych podejściach, wątpliwościach dotyczących edukacji domowej, samej organizacji, wdrażania różnych rozwiązań, które mogłyby być także inspiracją dla całego resortu, całej organizacji oświaty wprowadzić.

Czyli z jednej strony prośba tutaj do pani minister być może o pomoc w skutecznej rozmowie o trudnościach, a do pani przewodniczącej – o tym, żeby stworzyć może taką możliwość do rozwikłania wątpliwości. Ponieważ czasem idea otwartej szkoły dla tych wszystkich, którzy jej potrzebują, zderza się z twardymi dokumentami dotyczącymi organizacji, funkcjonowania, finansowania tego rodzaju edukacji i budzi to wiele nieporozumień, które w rozmowie udaje się rozwiązywać. I kiedy rozmawiamy z samorządowcami, powstają nasze wspólne postulaty, które być może mogłyby też właśnie prowadzić do harmonijnej współpracy nie tylko z samym samorządem, ale także rządem i wszystkimi innymi organizacjami.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Nie wiem, o jakich nieporozumieniach mówimy, ale sprawdzę oczywiście tę informację.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Proszę bardzo – w kolejności z tamtej strony. Pani, proszę.

Członek Zarządu Głównego Społecznego Towarzystwa Oświatowego Anna Sobala-Zbroszczyk:

Anna Sobala-Zbroszczyk, reprezentuję Społeczne Towarzystwo Oświatowe. Chcę powiedzieć, że jestem powołana do zespołu do spraw organizacji pozarządowych i chcę powiedzieć, że nas to bardzo cieszy, że w tej kadencji parlamentu państwo, rząd chcą nas słuchać, chcą z nami rozmawiać i, mam nadzieję, korzystać z naszych doświadczeń.

Społeczne Towarzystwo Oświatowe zajmuje się akurat tym, że od roku 1989 zakłada i prowadzi szkoły społeczne. To są szkoły non profit, to są szkoły, które zarządzane są przez rodziców. Są pewnym ewenementem w Europie i takich szkół w Europie nie ma. Też można powiedzieć, że my przez te lata istnienia i niezależnego działania wypracowaliśmy szereg narzędzi i sposobów, metod pracy, które, myślę, są do zaimplementowania w oświacie. Jestem świeżo po konsultacjach profilu absolwenta. Widziałam sprawczość jako kategorię zupełnie nową, która tam jest. Ona mnie bardzo cieszy i słyszałam dyskusję dyrektorów, bo byłam na takich konsultacjach, o tym, że to w ogóle chyba niemożliwe, żeby tę sprawczość prowadzić w oświacie. Możliwe. My to robimy od lat i to naprawdę jest możliwe. Możemy się tym dzielić.

Ale chciałabym poprosić i powiedzieć, co nas boli, i wystąpić z pewnym apelem i prośbą do Ministerstwa Edukacji Narodowej, bo to, co nas boli w tym wszystkim – mamy swoje zasoby, jak mówię – to to, że w przestrzeni publicznej ostatnio pojawiły się takie komunikaty – wspierane również przez ministerstwo, z ust ministerstwa też je słyszeliśmy – mówiące o tym, że te szkoły społeczne to takie podejrzane i trochę przeciwdziałają wyrównywaniu szans. My się głęboko z tym nie zgadzamy, chcę powiedzieć. Głęboko.

Bardzo byśmy chcieli, żeby tę narrację zmienić i ja się zwracam z serdeczną prośbą do ministerstwa: czy państwo byliby gotowi wspierać kontrnarrację pokazującą, że mamy swoją wartość, mamy swoje zasoby, możemy coś dać, możemy coś włożyć.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Myślę, że nawet to, że są państwo w zespole, wskazuje na to, że polityka ministerstwa nikogo… staramy się przynajmniej nie dyskryminować. naprawdę uwierzcie mi państwo, nie słyszałam takich głosów ze strony ministerstwa. My nawet nie możemy mówić w ten sposób, dlatego że każdy uczeń i uczennica, bez względu na to, w jakim trybie się uczy, w jakim trybie funkcjonuje w oświacie, jest w jakimś sensie, już nie mówię formalnym, podopiecznym również Ministerstwa Edukacji Narodowej. Tak że przykro mi, jeżeli tak gdzieś pani to słyszała, ale ja naprawdę nie słyszałam takich głosów w przestrzeni publicznej.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę, kolejna pani.

Prezeska Zarządu Federacji Inicjatyw Oświatowych Alina Kozińska-Bałdyga:

Dziękuję bardzo. Alina Kozińska-Bałdyga, Federacja Inicjatyw Oświatowych, jeśli można.

Myślę, że spotkamy się wszyscy, ponieważ my realizujemy projekt „Łączy nas edukacja" finansowany przez KPRM i bardzo chcemy zorganizować konferencję. Ale żeby przygotować tę konferencję, warto żebyśmy się spotkali w ramach takich roboczych spotkań. Szczególnie mnie interesuje spotkanie z panem, bo powiem tak – napisaliśmy do MEN petycję z propozycją podjęcia partnerskiej współpracy w przygotowaniu programu powszechnej edukacji ekonomicznej umożliwiającej zrozumienie wszystkim – uczniom, nauczycielom, rodzicom, urzędnikom, ekspertom, politykom i wszystkim innym obywatelom – podstaw wiedzy dotyczącej finansowania oświaty. Czyli spotykamy się w tym. O szczegółach sobie porozmawiamy.

To, co chciałabym zrobić – chciałabym podziękować pani minister, czy ministerstwu, ponieważ wysłaliśmy petycję i dwa tygodnie potem mam na nią odpowiedź. Coś takiego to mi się jeszcze w ciągu moich 25 lat działania w NGO nie zdarzyło. Nasze petycje… my reprezentujemy 600 szkół prowadzonych przez organizacje pozarządowe na obszarach wiejskich. To są szkoły niepobierające czesnego, działające na granicy ludzkiej wytrzymałości. Natomiast, ponieważ patrzę na Jacka Kuronia, to chciałabym powiedzieć o tym, że jedną z pierwszych szkół, moją najukochańszą szkołę w Kunkowej, zakładaliśmy właśnie z Jackiem. Ponieważ, nie znałam go wtedy, ale pani minister Irena Dzierzgowska dała specjalny samochód, żebyśmy razem pojechali, bo tylko Jacek mógł przekonać wójtów i radnych w gminie wiejskiej, łemkowskiej – Uście Gorlickie – żeby pozwolili powstać szkole. Prezesem był Piotr Karlak – mogę historię opowiadać, mam u mnie w biurze, zapraszam panią przewodniczącą i wszystkich innych do zobaczenia, historii kroniki tej szkoły w Kunkowej – jest imienia Jacka Kuronia; siódemka dzieci, pięć wyznań, łemkowska szkoła. Cudowna. Trzy lata temu zawiesiła swoje działanie, bo miała tylko troje uczniów…

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję…

Prezeska Zarządu FIO Alina Kozińska-Bałdyga:

…ale teraz postanowiła się otworzyć. Liczę, że na naszej wspólnie przygotowanej konferencji również będą przedstawiciele z Uścia Gorlickiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Bardzo się cieszę, że podkomisja jest też taką platformą do nawiązywania współpracy. To chyba najbardziej cieszy.

I jeszcze ostatnie pytanie. Bardzo proszę, ponieważ za chwileczkę… Niestety te ramy czasowe i te głosowania, które były na początku, spowodowały, że mamy bardzo ograniczony czas. Ale my możemy kontynuować też na kolejnym posiedzeniu tematy, które państwa interesują, więc też proszę o zgłaszanie tutaj do pani sekretarz podkomisji,

ewentualnie jakie tematy by państwa interesowały, i na pewno z panem wiceprzewodniczącym zastanowimy się, w jakiej kolejności je podejmować.

Bardzo proszę, ostatnie pytanie od pana.

Wiceprzewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność", skarbnik Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność" Krzysztof Wojciechowski:

Krzysztof Wojciechowski, wiceprzewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania oraz Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność".

Właśnie dlatego, że staramy się patrzeć w związku zawodowym holistycznie na całość edukacji, od razu chciałbym zwrócić uwagę na to, co powiedziała pani poseł – profil absolwenta powinien być robiony całościowo od przedszkola do absolwenta studiów wyższych. Nie tylko na poziomie szkoły podstawowej i szkoły średniej, tylko całościowo. My od nauki mamy mnóstwo sygnałów, że to się kompletnie rozjeżdża. To jest pierwsza sprawa.

Druga. Tak jak pan słusznie zauważył, świadomość ekonomiczna dzieci lat 13, 14, 15 jest mizerna. Podstawy programowe, obecne, są fatalne, bo tam jest mowa o budżecie domowym, tylko i wyłącznie – o takich naprawdę podstawowych rzeczach. A 15-latkowie już podejmują pierwsze prace, jak tylko wychodzą ze szkoły, a nie mają świadomości swoich praw jako młodociani pracownicy. To jest pierwsze.

I tu, jeżeli chodzi o tworzenie podstaw programowych, to nie widzimy konieczności aż takiego pośpiechu, żeby to była zmiana od 2026 r., wielka zmiana – bo tak jak poprzednicy obecnej koalicji rządzącej: przyszła pani Zalewska, rozwaliła system i się z nim teraz mierzymy – żeby zrobić to w ciągu jednej kadencji. A co będzie się działo dalej? Tak jak tutaj pan słusznie zauważył – to będziemy łatać. I tak jest w wielu obszarach. I nie chcielibyśmy… Jeżeli już ministerstwo podejmuje szeroko zakrojoną reformę, żeby ona była, tak jak widzimy, przekonsultowana, ale rozłożona też w czasie – żeby była przygotowana na koniec, ewentualnie, kadencji i zrobiona naprawdę porządnie. Ponieważ tutaj Instytut Badań Edukacyjnych przygotował tak zwaną jaskółkę, jeżeli chodzi o podstawę programową. Dotyczy to edukacji obywatelskiej. Ja akurat uczyłem WOS, historii i mogę powiedzieć, że to jest podstawa programowa żywo przypominająca podstawę programową do WOS w gimnazjum. To była bardzo dobra podstawa i dlatego w ogóle jej nie krytykujemy. Można korzystać, tak jak tu pani powiedziała ze STO, z pewnych rozwiązań wdrożonych i je implementować, i korzystać z dobrych wzorców.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Można jako Solidarność wziąć niebawem udział w konsultacjach dotyczących edukacji obywatelskiej. I trochę się nie zgadzam z tym… My się znamy…

Wiceprzewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność", skarbnik KSNiO NSZZ „Solidarność" Krzysztof Wojciechowski:

Tak, tak.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

…dlatego tak pozwalam sobie wejść… z zespołu do spraw pragmatyki zawodowej, a naprawdę muszę iść, szanowni państwo, bo już jestem spóźniona 40 minut do młodych ludzi, i to naprawdę będzie źle wyglądało.

Edukacja obywatelska ma silny wątek pracowniczy, związany z tym, jak młodzi ludzie właśnie mają funkcjonować na rynku pracy. Myślę, że jest dużo szerszy zakres przedmiotowy niż jednak w poprzednich podstawach programowych. Myślę, że związki zawodowe mogą być usatysfakcjonowane…

Wiceprzewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność", skarbnik KSNiO NSZZ „Solidarność" Krzysztof Wojciechowski:

Jesteśmy.

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

…co nie zmienia… Tak, słyszałam, co nie zmienia faktu, że na pewno te konsultacje będą i na pewno będą też brane pod uwagę.

Wiceprzewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność", skarbnik KSNiO NSZZ „Solidarność" Krzysztof Wojciechowski:

Jeżeli mogę tylko skończyć. Ja właśnie chwalę te podstawę programową do edukacji obywatelskiej, ona jest bardzo dobra. Natomiast nawiązuję do tego, o czym była tutaj mowa wcześniej – chodzi o szkoły podstawowe. Uczniowie w VII, VIII klasie mają raptem dwie godziny takiego przedmiotu jak WOS, i nad tym należałoby popracować.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo...

Wiceprzewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność", skarbnik KSNiO NSZZ „Solidarność" Krzysztof Wojciechowski:

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

… dziękuję pani minister za uczestnictwo. Ja myślę, że też uczestnictwo…

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Dziękuję, przepraszam bardzo.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

…w tym kolejnym posiedzeniu podkomisji dotyczącym profilu absolwenta, więc tam będzie bardziej szczegółowa praca na ten temat, więc jakby….

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Pani Krystyna zostanie, pani przewodnicząca…

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Tak?

Podsekretarz stanu w MEN Paulina Piechna-Więckiewicz:

Więc jak będą jakieś wnioski czy coś, to…

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Więc jeżeli chodzi już o kwestię profilu absolwenta, to zostawmy te tematy na posiedzenie podkomisji, która będzie szczegółowo tego wątku dotyczyć.

Czy ktoś jeszcze? Tutaj z państwa ktoś się zgłaszał, tak? Bardzo proszę.

Ekspertka w Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego Agnieszka Niedźwiedzka:

Dzień dobry. Agnieszka Niedźwiecka, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego. My jako organizacja, zajmujemy się między innymi dostępnością edukacji dla osób z indywidualnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami. Zajmujemy się dostępnością tej edukacji przekrojowo, czyli od tak naprawdę etapu przedszkola, gdzie prowadzimy działania doradcze dla rodziców, przez etap szkoły średniej. Jesteśmy autorami na przykład modelu dostępnej szkoły, który testowaliśmy z partnerami w prawie 200 szkołach podstawowych, ale zajmujemy się też dostępnością uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami.

I nawiązując trochę do tego, co mówił Krzysztof chwilę temu, ja bym chciała podkreślić, że jesteśmy teraz w takim momencie, kiedy mamy szansę się przygotować na osoby z niepełnosprawnościami, ze specjalnymi potrzebami, na osoby neuroróżnorodne wchodzące do etapu edukacji wyższej. Ja mam takie wrażenie, że my przegapiliśmy, przynajmniej w jakimś zakresie, ten moment, kiedy mogliśmy się przygotować na edukację tych dzieci na etapie szkoły podstawowej. Dlatego że, jak popatrzymy na dane z systemu informacji oświatowej, to dzieci z niepełnosprawnościami przybywa. Przybywa w przedszkolach – mieliśmy szansę przygotować szkoły, trochę nam się to rozmyło. Te dzieci są teraz głównie – znowu jak popatrzymy na dane z SIO – na etapie szkoły podstawowej.

Szczerze, licea i etap szkoły średniej mamy zupełnie nieprzygotowane na osobę z niepełnosprawnościami. Zarówno pod kątem dostępności fizycznej – co wynika z samej specyfiki liceów i na przykład tego, że one się bardzo często znajdują w budynkach objętych ochroną konserwatora i tam trudno… to nie jest niemożliwe, ale trudno jest zapewnić na przykład dostępność fizyczną – ale wiemy też doskonale, że ta dostępność edukacji,

samego procesu edukacji, dla tych uczniów wygląda średnio. To znaczy, dużo lepiej wspieramy dzieci na etapie szkoły podstawowej. To wsparcie znika na etapie szkoły średniej.

I znowu odnosząc się do danych z SIO, najwięcej tych dzieci mamy w szkołach podstawowych – one wchodzą do liceów, więc to jest ten moment, kiedy możemy przygotować uczelnie na osoby z niepełnosprawnościami, na osoby neuroróżnorodne na przykład. Edukacja to jest proces – ona się nie zaczyna i nie kończy.

Na koniec, powiem coś osobistego. Ja tutaj pierwszy raz przyszłam do Sejmu, jak mój syn był w przedszkolu i rozmawiałam wtedy o edukacji, o dostępnej edukacji przedszkolnej. On jest maturzystą i ja już wiem, że on za rok, mam nadzieję, pójdzie na studia i niestety ta edukacja znowu nie będzie dla niego do końca dostępna, tak jak mogłaby być. Ja już wiem, że my musimy wprowadzić zmiany i mam takie... Ja nie oczekuję, że te zmiany będą dla niego jakoś bardzo pozytywne.

Natomiast bardzo mocno chciałabym zwrócić uwagę na ten komponent szkolnictwa wyższego i dostępności szkolnictwa wyższego, bo – tak jak mówił Krzysztof – mamy wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami dość niski, natomiast on bardzo, bardzo mocno wzrasta, jeżeli takie osoby są absolwentami szkoły wyższej i mają wyższe wykształcenie. Myślę, że powinniśmy do tego dążyć. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Tutaj, myślę, że to też jest ta odpowiedzialność pani minister Ziętki, jeżeli chodzi o tę edukację, więc myślę, że tutaj ta uwaga będzie przekazana. Tak, pani tutaj nawet informuje, że jest taki projekt, który dotyczy właśnie szkolnictwa wyższego.

Proszę bardzo.

Członek Zarządu Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana Iga Kamocka:

Dzień dobry, słychać mnie? Iga Kamocka, Polska Fundacja im. Roberta Schumana.

Ja bym już chciała poruszyć tylko dwie takie wąskie… znaczy, wąskie – chyba szerokie, ale horyzontalne tematy, bo dużo tutaj już ciekawych rzeczy zostało powiedzianych. Bardzo w ogóle mnie cieszy ta narracja o tym, że organizacje społeczne i świat edukacji żyją w symbiozie, że to jest synergia, bo faktycznie tak jest, co wybrzmiało tutaj w wielu wypowiedziach. Także uzupełnianie wzajemnych braków, korzystanie z wzajemnych zasobów. To, co wydaje mi się jeszcze ważne… cieszę się, że ja to słyszę tutaj od państwa i w zespole NGO przy Ministerstwie Edukacji Narodowej – chciałabym, żeby usłyszały to także szkoły. Nie wiem, czy one to usłyszały, czy one to wiedzą, że czasy, kiedy szedł komunikat mrożący, jeżeli chodzi o współpracę z organizacjami społecznymi, teraz już minęły, że ich już nie ma – że współpraca z organizacjami pozarządowymi jest jak najbardziej w porządku.

I drugi taki horyzontalny temat, który chciałabym poruszyć, to to, że w ogóle naszym zdaniem współpraca ta powinna być prosta – że ona nie powinna być przekombinowana. Nie powinna być przeregulowana na poziomie centralnym; że powinna ona wychodzić od potrzeb, analiz społeczności lokalnych; że to szkoła powinna decydować, z jakimi organizacjami pozarządowymi chce pracować, jakie ma potrzeby, i szukać partnerów do współpracy, ewentualnie odpowiadać na oferty organizacji.

Tak więc te dwa takie horyzontalne tematy chciałam poruszyć. I chciałabym też wesprzeć głos, poprzeć głos dotyczący społecznej reformy edukacji, tak żeby to było partycypacyjne, konsultowane nie tylko z organizacjami społecznymi i nami tutaj nielicznymi obecnymi dzisiaj, ale szerzej także ze środowiskiem uczniowskim, nauczycielami. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Tak, to ja może tutaj się odniosę, że rzeczywiście dzisiejsze posiedzenie podkomisji jest jednym z wielu spotkań, gdzie spotykamy się na takiej platformie: organizacje pozarządowe, parlamentarzyści, ministerstwo, więc to nie jest jedyne miejsce, gdzie te rozmowy się toczą. Myślę, że dobrze, że ten zespół też powstał.

Natomiast co do wcześniejszej pani wypowiedzi, rzeczywiście trudno jest może dotrzeć do tych lokalnych społeczności, kiedy nadal słyszymy z telewizji, jak politycy poprzedniej opcji mówią, że szkoła to nie jest miejsce dla organizacji pozarządowych. Powiem szczerze: swoją edukację odbywałam jakiś czas temu i gdyby nie to, że wówczas też były, w pewnym sensie, organizacje pozarządowe w szkole, tak jak ZHP czy jakieś inne organizacje, ta nauka

byłaby mniej atrakcyjna. Ponieważ rzeczywiście dla mnie wartością dodaną to jest to urozmaicenie, które wnoszą organizacje – że to są niesztampowe lekcje, że te materiały rzeczywiście przekazywane przez organizację, ale nie tylko w zakresie edukacji, ale także wsparcia tego psychologicznego. Ja sama zajmuję się sportem, więc też organizacje pozarządowe w postaci kółek sportowych też bardzo wspierają edukację, przynajmniej tę edukację, jeżeli chodzi o zdrowy styl życia i zainteresowanie dzieci i młodzież różnymi sportami.

Tak więc to jest bardzo cenny głos, i tu mają państwo z naszej strony… mogę w imieniu naszej koalicji powiedzieć, że jak najbardziej rozumiemy państwa. Myślę, że ministerstwo też robi wszystko w tym kierunku, żeby organizacje i ten dialog społeczny też się odbywał.

Rola także tego elementu społecznego w edukacji – tak jak mieliśmy tutaj, pani mówiła o STO. Myślę, że to też w jakiś sposób jest doceniane, bo pamiętajmy też o naszych takich podstawowych prawach, że każdy może decydować o tej edukacji, czy to będzie ta edukacja instytucjonalna, zapewniana przez państwo, czy też domowa, tak jak tutaj organizacją przedstawiającą jest Szkoła w Chmurze, czy też rodzice również mają prawo organizować tę edukację w ramach takiego społecznego działania. Jak najbardziej te wszystkie kierunki są uwzględnione.

Natomiast też zauważam ten problem, że nie dociera na dół ta informacja, że organizacje pozarządowe, jakby, nie są już na czarnej liście w szkołach i jak najbardziej można korzystać z ich wsparcia. Myślę, że to przede wszystkim od dyrekcji, rady rodziców zależy po prostu, które z tych organizacji, które z programów, które z treści niesionych przez organizacje po prostu w danej szkole będą funkcjonować, będą realizowane. Chciałabym też podkreślić państwa rolę w tym procesie – że państwo też powinni jako organizacje pozarządowe przypominać się i wystosowywać ciekawe oferty. Ponieważ to działanie musi być wielokierunkowe – samo państwo, sam rząd nie może się tym zająć, bo z im więcej kierunków ta informacja dotrze do społeczności lokalnych, do rodziców, do uczniów, do dyrektorów, tym bardziej prawdopodobne po prostu, że ten trend negatywny, który był zapoczątkowany za poprzedniego rządu, zostanie w jakiś sposób odwrócony.

Proszę bardzo.

Zastępca naczelniczki Związku Harcerstwa Polskiego ds. relacji zewnętrznych hm. Bartosz Bednarczyk:

Bartosz Bednarczyk, zastępca naczelniczki w Związku Harcerstwa Polskiego. Ja bym chciał w imieniu, myślę, wszystkich organizacji harcerskich podziękować Ministerstwu Edukacji Narodowej za to, że zostaliśmy zaproszeni do rozmów i nie musieliśmy kolejny raz tłumaczyć, czym jest harcerstwo, i że jest zrozumienie tego, że w istotny sposób jesteśmy w stanie wesprzeć system edukacji. Nie rościmy sobie praw, że jesteśmy alternatywą – jesteśmy tylko uzupełnieniem, ale myślę, że istnienie nas ponad 100 lat w tym kraju, ciągłość organizacji świadczy o tym, że spełniamy ważną rolę w systemie kształtowania następnych pokoleń.

W tym kontekście chciałbym podpisać się pod wzmocnieniem wsparcia kształtowania społeczeństwa obywatelskiego i edukacji obywatelskiej w następnym pokoleniu. W zobowiązaniu instruktorskim w Związku Harcerstwa Polskiego pada takie… to jest taki fragment… Przyrzeczenie harcerskie składa się na początku, a potem, jak się zostaje instruktorem, składa się kolejne zobowiązanie i tam pada taki fragment: „wychowam swojego następcę”. I patrzę tu nie tylko z perspektywy ZHP, bo my mamy to przepracowane; patrzę z perspektywy innych organizacji pozarządowych, jako członek tego gremium NGO, bo działam nie tylko na poziomie ZHP – ważnym elementem na poziomie absolwentów szkół podstawowych, ale także liceum jest to, żebyśmy kształtowali zaangażowanie społeczne, żeby… My to obserwujemy, pracując z dziećmi i młodzieżą, które przychodzą do naszych organizacji – gdzieś nam, w tym teraz dorastającym pokoleniu, bardzo kiełkuje taka forma egocentryzmu połączonego z egoizmem. I widzimy to ogólnie w społeczeństwie.

W związku z tym, jeżeli chcemy, żeby rzeczywiście – a też tak uważam, że miarą społeczeństwa obywatelskiego jest udział trzeciego sektora w tworzeniu tego społeczeństwa – mieć następne pokolenia tych młodych ludzi, którzy kiedyś zamienią nas na tej sali, to musimy dbać o to już od najmłodszych lat. Ponieważ często te organizacje pozarządowe, wspierając szkołę, w dużej mierze muszą zastąpić rodziców, którzy po prostu

zostawiają dzieci na zasadzie takiej, że szkoła ich wychowa albo organizacja – co tak nie działa. Dom jest jakby podstawą tutaj, podstawowym nośnikiem – my możemy być wsparciem. Ale zwracam na to uwagę, że ten element takiego absolwenta, ten profil jest istotny.

Oczywiście jako współinicjatorzy roku ekonomicznego, wspieramy tutaj całym sercem wychowanie ekonomiczne, ale już o tym była mowa.

I chciałbym jeszcze na jedną rzecz zwrócić uwagę ze względu na charakter dotyczący działalności organizacji pozarządowych. Wiem, że to nie do kwestii Ministerstwa Edukacji Narodowej, ale też tak ad hoc. Chciałbym zwrócić uwagę na kwestię terenów popowodziowych, gdzie działa dużo organizacji pozarządowych, usuwając skutki powodzi i przeciwdziałając. To są tereny – trzeba sobie o tym powtarzać, bo czasem chyba o tym zapominamy – w dużej mierze zdominowane przez osoby starsze i już wiem ze środowiska tych organizacji, które tam działają na terenie Opolszczyzny i Dolnego Śląska, że już się zdarzają wycieczki takich ludzi, którzy chcą niby pomóc, a nastawiają się na grabienie tych ludzi. I teraz, wydaje mi się, że systemowo jest potrzebne wsparcie dla samorządów, dla sołectw nawet, w kontekście tworzenia list autoryzowanych partnerów, gdzie ci ludzie mogliby się zgłosić. Biorąc pod uwagę, że to są osoby starsze, często wykluczone cyfrowo, to musi się odbywać na zasadzie takiego, jakby, wiecie, jak to na wsiach – sołtys puszcza kartkę albo jest u niego informacja, kto może być realnym partnerem dla tych osób. Ponieważ obawiamy się takiej sytuacji, że może być to wykorzystywane przez osoby, które po prostu chcą się wzbogacić kosztem innych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

To rzeczywiście bardzo cenna uwaga.

Proszę państwa, niestety musimy już kończyć, bo już musimy oddać salę kolejnej komisji, która będzie tu za moment obradować. Punkt drugi dzisiejszego posiedzenia, czyli zgłoszenie propozycji tematów do dalszej pracy dla podkomisji, zrealizujemy poprzez zgłoszenie do pani sekretarz, żeby to już bardziej sprawnie poszło.

Bardzo, bardzo się cieszę, że państwo tu wszyscy, zarówno parlamentarzyści, jak i państwo z organizacji, uczestniczyli w tym spotkaniu. Myślę, że to zgłoszenie tematu to też będzie jakaś forma, żeby kontynuować, jakby, bardziej kierunkowo tematy, które państwa interesują w dalszych pracach tej podkomisji, na co jesteśmy z panem wiceprzewodniczącym bardzo otwarci.

Tak że dziękuję państwu dzisiaj serdecznie i zapraszam do zgłoszenia tematów.

Zamykam posiedzenie.